

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: Bc. Tomáš Švrčina

Název práce: Hodnocení významných stromů v okrese Kroměříž

Obor studia: Mezinárodní rozvojová a environmentální studia

Autor posudku: Mgr. Petr Kovařík, Ph.D.

Diplomová práce Tomáše Švrčiny se zabývá hodnocením některých významných stromů v okrese Kroměříž. Hlavní část práce je rozdělena do 2 částí – teoretické a výsledkové.

Teoretická část uvádí čtenáře práce do různých aspektů problematiky týkající se stromů a jejich ochrany, a to nejen stromů památných či významných. Autor zde rozebírá poměrně široké spektrum témat, od historie přes způsoby lesnického hospodaření, teorii ochrany přírody až po územní plánování v Kroměříži. Nutno poznamenat, že někdy jsou jednotlivá témata rozvinutá takovým způsobem, že je obtížné najít souvislost některých pasáží textu s hlavním tématem práce, kterým jsou jednotlivé významné stromy.

Zřejmě z tohoto až příliš širokého záběru vyplývá i poměrně častý výskyt faktických nepřesností či špatně interpretovaných odborných informací; autor zřejmě nestihl některá témata dostatečně nastudovat a správně je uvést. Například v kapitole „Ochrana stromů mimo les“ uvádí, že zákon o ochraně přírody se snaží podporovat ekologickou a estetickou funkci i u nepůvodních dřevin (tyto se ale zákon snaží naopak eliminovat), nebo že chrání před kácením i dřevinné liány (v zákoně jsou uvedeny jen stromy a keře). V následující kapitole pak chybně vykládá principy územního systému ekologické stability, kdy tento systém biocenter a biokoridorů podle něj pokrývá plošně celou ČR, (zřejmě bez rozdílu, zda se zde vyskytují přírodní biotopy či ne) a „dělí území na ekologicky významné a hodnotné“, případně na „lokální, regionální a nadregionální“. Podobně je špatně uvedeno i to, co chrání lesní zákon či jaké u nás existují kategorie chráněných území. V pasáži o značení památných stromů píše autor místo o památných stromech o jiných významných stromech, které nejsou chráněny a pro které není zákonem stanovená forma označení. Také směšuje dohromady červené seznamy ohrožených druhů (což jsou odborné dokumenty) a seznamy zvláště chráněných druhů (část vyhlášky č. 395/1992 Sb.), které se v praxi velice výrazně liší. V pasáži o škodlivém vlivu invazivních druhů uvádí jako nejhorší příklad kalamitní napadení smrků kůrovcem (které není způsobeno nepůvodními invazivními druhy, ale našimi původními druhy brouků, v důsledku špatného hospodaření v lesích) ... Podobných chyb a drobnějších nepřesností je v textu poměrně dost.

Také se tu objevuje řada menších jazykových chyb a občas i nepřehlednost textu a kupení různých témat bez jasné struktury jednotlivých kapitol. Což je škoda, tyto chyby by se daly poměrně dobře eliminovat důkladnou opakovanou kontrolou a editací textu.

Praktická, výsledková část práce se pak zabývá hodnocením 8 významných stromů, u nichž byly vyhledány podrobné informace o historii a významu stromu a v terénu získány údaje o jejich aktuálním stavu. Následně pak byla vyčíslena i jejich ekonomická hodnota.

V souvislosti s formou a výsledky práce mi však přijde jako zásadní zeptat se autora, jakým způsobem identifikoval zde uváděné významné stromy, resp. jak vybral právě těchto několik stromů z celého okresu Kroměříž a proč je jich tak málo? Sám autor uvádí, že kroměřížský okres má 796 km² a zahrnuje

území 79 obcí. Jak je tedy možné, že v této rozsáhlé a přírodovědně i kulturně významné oblasti bylo identifikováno jen 8 významných stromů? Předpokládal bych, že u takto velké oblasti by autor, pokud by se opravdu zabýval praktickým vyhledáváním významných stromů, našel těchto stromů minimálně několik desítek či ještě více. Z nich by si pak samozřejmě pro podrobnější hodnocení mohl vybrat jen menší vzorek. Takto je však výběr vzhledem k danému území nereprezentativní a kvůli minimálnímu množství hodnocených stromů nemá příliš velký význam ani pro praktickou ochranu významných stromů na Kroměřížsku – kdyby někdo měl zájem ošetřit či jinak ochránit zdejší významné stromy, nebyla by pro něj tato práce dostačující.

Vzhledem k výše uvedenému musím konstatovat, že práce je obsahově zajímavá a autor zde shromáždil určité množství údajů o vybraných stromech, celkově ale bohužel její hodnotu snižují popsané chyby či nedostatky a zejména pak malá velikost zkoumaného vzorku, jeho nereprezentativnost, a tedy i menší praktický význam.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm C.

V Olomouci 16. 5. 2024

Mgr. Petr Kovařík, Ph.D.